

Posudek vedoucího bakalářské práce Veroniky Moudré
Frida Kahlo – Prožité dílo

UK FHS, Praha 2007,
61 stran textu, 48 obrázků v příloze

Zadáním práce Veroniky Moudré bylo, jak již navozuje název, zmapování díla malířky Fridy Kahlo ve vazbě na její osobní život a současně vliv způsobu života umělkyně, jeho dramatický průběh, vliv prostředí, ve kterém se pohybovala a osobností, se kterými se stýkala, zpětně na její tvorbu. Integrální součástí bylo i začlenění pohledu genderového. Vedoucí práce si byl vědom nebezpečí, které z takto zvolené koncepce zadání vyplývá, ale po úvodních konzultacích se se studentkou na této koncepci dohodli. Jedním z možných nebezpečí v tomto smyslu zadané práce je skutečnost, že lze velmi snadno podlehnout pohledu na osobnost umělce jako na člověka prizmatem již zhodnoceného významu a kvality díla a samozřejmě obráceně. Tato zavádějící filtrace základních hodnotících parametrů může vést ke značným deformacím ve vnímání osobnosti umělce jako člověka. Příkladem mohou být populárně koncipovaná románová či filmová zpracování životních osudů známých uměleckých osobností (např. v roce 2002 natočený životopisný film *Frida*). Myslím si, že se studentka tomuto nebezpečí beze zbytku nevyhnula, i když se při soustředování informací snažila o maximální objektivitu jaké byla schopna a bez přílišného emotivního zatížení i o jejich následné zpracování.

Studentka měla možnost vidět v originále obrazy malířky při příležitosti výstavy Fridy Kahlo v Tate Gallery v Londýně a právě tato výstava byla pro V. Moudrou hlavním impulsem, věnovat se malířce ve své bakalářské práci.

Velkou nevýhodou bylo, a na to jsem studentku hned zpočátku upozorňoval, že obrazové informace budeme dále čerpat již pouze zprostředkovaně, z reprodukcí, tudíž bez možnosti vnímat dílo v celém rozsahu komplexně, včetně jeho materiálové složky, velikosti, hmotové podstaty práce s barvou apod.

V úvodní části práce nás studentka seznamuje se základními biografickými údaji, společenským postavením žen v oblasti Latinské Ameriky daného období a společensko-politickou situací v Mexiku na počátku 20. století. Nechybí historický exkurz.

Následuje charakteristika velmi komplikovaných vztahů Fridy Kahlo k mužům a seznámení se s Diego Riverou, umělcem a člověkem, který maximálně ovlivnil její umělecký vývoj a současně velmi výrazně zasáhl i do jejího osobního života. V dalších kapitolách studentka sleduje životní osudy malířky ovlivněné často velmi dramatickým společným životem s Diegou Riverou, jejich účast na společenských událostech v Mexiku i jejich reflexí politických událostí ve světě. Souběžně s tímto vnějším děním si studentka všímá tvorby Fridy Kahlo, na tyto události reagující. Studentka neopomíná charakterizovat tvorbu malířky v jednotlivých životních a tvůrčích obdobích s přihlédnutím k základním inspiračním zdrojům a to jak z prostředí mexické lidové i profesionální umělecké tvorby (nejen výtvarné), tak tvorby Diego Rivery, americké a evropské malby (především francouzské a italské) jak současné tak historické.

Studentka se často v průběhu práce vrací ke komparaci díla Rivery a Kahlo a vícekrát upozorňuje na rozdílnost obou přístupů, nejenom z hlediska užití malířských nástrojů, ale i z hlediska výběru témat a námětů, v neposlední řadě i na rozdílnost vnímání malby jako prostředku sebevyjádření a seberealizace ženy-umělkyně a umělce muže. Velká, a v díle Fridy převažující intimita volených témat, je zde často dávana do kontrastu s expanzivním malířským výrazem Riverovým.

Ve třetí části práce studentka předkládá přehledný a obsáhlý seznam symbolů a námětů objevujících se v díle Fridy Kahlo včetně jejich charakteristiky a příklady jejich užití v konkrétních dílech. Ve čtvrté části si V. Moudrá ještě jednou a důkladněji všímá tvorby obou manželů, opět ji komparuje, navíc se pokouší o rozbor několika obrazů Fridy Kahlo jak z hlediska obsahového tak i kompozičního, včetně výtvarně obsahové stavby.

V závěru studentka shrnuje otázky, které si kladla na počátku práce a na které se v jejím průběhu snažila odpovědět. Především je to otázka úlohy ženy v dané společnosti a daném období, s ní související úloha a pozice ženy vdané, možností jejího společenského uplatnění ve víceméně patriarchálně postavené společnosti, možnosti ženy v této společnosti uplatnit se jako samostatná umělkyně. Opětovně se vrací k otázce nejednoznačné charakteristiky malířské tvorby Fridy Kahlo jako tvorby obsahující prvky malby naivní, lidové, surrealistické. Práce končí krátkou úvahou nad funkcí umělecké tvorby jako činnosti úzce související s děním ve společnosti a jako činností toto dění reflektující, byť v tématické a námětové oblasti často velice intimně vázané na osobnost tvůrce.

Studentka pracovala samostatně, vedoucí práce byl však nucen studentkou shromážděné informace často třídit a eliminovat věci nepodstatné a zavádějící, aby se práce nestala pouhým soupisem dat (týká se především historického exkurzu), případně naopak, příliš subjektivně pojímaným souborem k sobě řazených emotivně vnímaných dílčích příběhů. Jak již bylo uvedeno výše, tomuto nebezpečí se studentce úplně vyhnout nepodařilo. Jistá neobratnost se projevila při čtení obsahové, ikonografické a kompoziční složky vybraných děl a jejich zařazení do širšího kontextu světové malby.

Práce naplňuje zadání, doporučuji ji proto k obhajobě a hodnotím 30 body.

V Trstěnici dne 15. října 2007
Jaroslav J. Alt